

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Gospodinu Ivanu Brajoviću

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	10. XII 2018. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-269
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187. i 188. Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete Damiru Šehoviću postavljam sledeće

Poslaničko pitanje

U kojoj mjeri Ministarstvo prosvjete podstiče cjeloživotno učenje u cilju veće konkurentnosti i trajnog zapošljenja?

Obrazloženje

Danas mnogi ljudi kad dobiju diplomu o završenoj školi kažu da su završili sa učenjem, da ne moraju više učiti i da je znanje koje su stekli tokom redovnog školovanja dovoljno za rad tokom čitavog radnog vijeka.

Međutim realnost je sasvim drugačija. Kraj 20. i početkom 21. vijeka su donijeli nove tehnologije s njima i nova znanja. Količina novog znanja svakim danom se sve više uvećava, a stara znanja sve brže zastarijevaju.

Upravo zato u današnje vrijeme se sve češće pominje termin cjeloživotno učenje i to ne samo u zemljama Evropske unije već i u našoj zemlji.

Cjeloživotno učenje podrazumijeva obrazovanje tokom školovanja, ali i poslije kroz razne oblike neformalnog obrazovanja putem kurseva, dodatnih obuka ili

prekvalifikacija i stručnog usavršavanja. To je proces stalne nadogradnje i povećanja znanja stečenog u formalnom školskom sistemu sa ciljem da se usavrše postojeće sposobnosti i steknu nova znanja i moderne kvalifikacije.

U današnjem vremenu niko ne može garantovati da će neko raditi jedan posao ili da će imati jedno zanimanje za čitav život.

Zakonom o obrazovanju odraslih definisano je da i svaki pojedinačni poslodavac može za svoje potrebe, radi prilagođavanja tržišnim zahtjevima i promjenama, novim tehnološkim i radnim procesima, organizovati različite oblike osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih.

Prema podacima Međunarodne organizacije rada, prosjek osoba starijih od 35 godina koje učestvuju u programima obrazovanja odraslih u zemljama EU iznosi 7 % , dok je to u Crnoj Gori daleko manje.

Međunarodna istraživanja pokazuju da se bez sistemskog ulaganja u obrazovanje zaposlenih, gubi konkurentnost na tržištu. Prema podacima Evropske komisije, u zemljama EU 62% preduzeća ulaže u obrazovanje.

Odgovor na poslaničko pitanje molim da mi dostavite i u pisanoj formi.

Poslanik

Mirsad Murić



Crna Gora

Ministarstvo prosvjete



CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	14. XII	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-269/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 020-40/2018-2

Podgorica, 11. decembar 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanik Mirsad Murić je ministru prosvjete postavio sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE:

”U kojoj mjeri Ministarstvo prosvjete podstiče cjeloživotno učenje u cilju veće konkurentnosti i trajnog zapošljenja?”

Na postavljeno poslaničko pitanje, na osnovu člana 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, ministar prosvjete daje sljedeći:

ODGOVOR:

Obrazovni sistem Crne Gore posebnu pažnju posvećuje obrazovanju odraslih koje je važan uslov za razvoj ljudskih resursa, konkurentnosti i smanjenje nezaposlenosti.

Uvažavajući značaj cjeloživotnog učenja Ministarstvo prosvjete u saradnji sa ostalim nadležnim institucijama (Centrom za stručno obrazovanje, licenciranim organizatorima obrazovanja odraslih, školama, institucijama visokog obrazovanja, Zavodom za zapošljavanje, udruženjima poslodavaca i dr.) nastoji da podstakne razvoj kulture cjeloživotnog učenja kako bi se unaprijedio i uvećao ljudski kapital u cilju smanjenja nezaposlenosti, razvoja ekonomije i unapređenja kvaliteta života građana.

U dijelu obrazovanja odraslih, izdato je 105 licenci za rad organizatora obrazovanja odraslih. Najviše licenciranih organizatora obrazovanja odraslih je u centralnoj regiji, u Podgorici i Nikšiću. I na sjeveru Crne Gore, posebno u Bijelom Polju realizuje se značajan broj programa obrazovanja. U dijelu unapređenja postupka izdavanje licenci za rad, Ministarstvo je u 2018. godini donijelo Pravilnik o načinu i postupku sprovođenja andragoškog osposobljavanja i obliku i sadržaju potvrde. Andragoške obuke sadrže 6 modula koje svaki predavač koji će biti zaposlen kod organizatora obrazovanja odraslih mora završiti kako bi stekao potvrdu koju izdaje Centar za stručno obrazovanje, a koja predstavlja jedan od uslova u sticanju licence organizatora obrazovanja odraslih. Do sada je urađeno 7 zbirki andragoških priručnika za nastavnike koji predstavljaju didaktičko-metodičku podršku nastavnicima za rad sa odraslim polaznicima. U toku je izrada 21 andragoškog priručnika za nastavnike koji realizuju program osnovne škole za odrasle, obuka nastavnika u skladu sa sprovedenim istraživanjem obrazovnih potreba nastavnika u srednjim stručnim i mješovitim školama, kao i publikacija o nevladinim organizacijama koje realizuju aktivnosti iz oblasti obrazovanja odraslih.

Od ove godine, Ministarstvo prosvjete je u cilju redovnog praćenja rada organizatora obrazovanja odraslih, kao i mogućnosti analize kvaliteta rada u ovoj oblasti proširilo Informacioni sistem obrazovanja Crne Gore (MEIS) modulom za evidenciju podataka o organizatorima obrazovanja odraslih, programima koji se kod njih realizuju, nastavnom kadru, kandidatima i konkursima, što nas svrstava u jednu od vodećih zemalja u regionu.

Dostupnost osnovnih podataka o organizatoru obrazovanja odraslih, broj i nazivi realizovanih programa, broj polaznika, starosna dob polaznika, obrazovanje polaznika, da li je polaznik zaposlen, sredstva na osnovu kojih se realizuje obuka, cijena koštanja programa po polazniku, podaci o priznatim inostranim sertifikatima i drugo direktno će uticati na unapređenje kvaliteta u ovoj oblasti. Putem informacionog sistema moguće je raditi analizu ponuđenih programa na tržištu, kao i pratiti trend rasta broja kandidata po programima. Pored toga, moguće je pratiti kandidate nakon završetka obuke u smislu da li su se zaposlili u istoj oblasti u roku od mjesec dana, godinu dana ili duže, da li su i dalje nezaposleni ili rade u nekoj drugoj oblasti. Takođe, postoji evidencija o tome koliko je kandidata pohađalo obuke i za koje programe iz posebnih kategorija (RE populacija, osobe s posebnim obrazovnim potrebama, strani državljani itd.) uključujući i njihov status nakon završetka programa obuke.

Na osnovu podataka koje dostavljaju svi organizatori obrazovanja odraslih, rade se analize po raznim kriterijumima što omogućava sistemsko sagledavanje i unapređivanje politika u oblasti obrazovanja odraslih. Pored toga, otvaraju se mogućnosti razmjene podataka elektronskim putem s nadležnim ustanovama iz oblasti zapošljavanja (Zavod za zapošljavanje itd.).

Takođe, u cilju dostupnosti programa koje realizuju organizatori obrazovanja odraslih što većem broju građana Crne Gore, pripremiće se revizija Vodiča kroz neformalno obrazovanje, kao i prevod Vodiča na engleski i albanski jezik. Nadalje, izradiće se novi Priručnik o evropskim praksama u obrazovanju odraslih, kao i o unapređenju oblasti obrazovanja odraslih u Crnoj Gori. Važno je istaći da Ministarstvo prosvjete u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje realizuje dva značajna evropska projekta u obrazovanju odraslih – EPALÉ i Nacionalni koordinatori za realizaciju Evropske agende za obrazovanje odraslih.

Značajan broj operativnih ciljeva prepoznatih u Planu obrazovanja odraslih za period 2019-2022. godine odnosi se upravo na oblast cjeloživotnog učenja. Cjeloživotno učenje se tretira kao ključni činilac i osnovna strategija ekonomsko-socijalnog i individualnog razvoja i jedan od centralnih principa obrazovne politike Evropske unije, što je i prepoznato u crnogorskoj Strategiji cjeloživotne karijerne orijentacije (2016-2020), čiji Akcioni plan za period 2019. i 2020. je trenutno u pripremi.

U dijelu cjeloživotnog učenja pored obrazovanja odraslih, važno mjesto ima proces karijernog vođenja i savjetovanja. U svim crnogorskim osnovnim i srednjim školama pored psihološko-pedagoške službe, postoje i timovi za karijerno vođenje i savjetovanje koji usmjeravaju učenike u razvoju njihove karijere. Tokom 2017. i 2018. godine, organizovane su brojne radionice u srednjim stručnim školama, gimnazijama i ustanovama visokog obrazovanja na temu promocije Europass dokumenata. (Europass CV, Europass jezički pasoš, Europass Dodatak diplomi, Europass Dodatak svjedočanstvu i Europass mobilnost).

Pripremljeni su i sljedeći priručnici: Vodič kroz Europass, Vodič kroz Europass CV i priručnik za nastavnike u stručnim školama „Karijerno savjetovanje i vođenje u stručnim školama“. U toku je izrada priručnika za nastavnike koji su dio školskih timova za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama „Korišćenje društvenih mreža u vođenju karijere“ i „Vođenje intervjua sa učenicima“. Ministarstvo priprema i dokument za studente, zaposlene i nezaposlene koji planiraju praksu ili zaposlenje u jednog od zemalja Evropske unije, Vodiča za korišćenje dokumenata „Europass mobilnost“ i „Europass jezički pasoš“. Osim toga postoje i brojni drugi brojni alati koje školski timovi za karijerno vođenje i savjetovanje mogu koristiti u radu sa učenicima i studentima, kao što su upitnici za različiti vršnjačke grupe, prevodi relevantne evropske literatura iz ove oblasti.

Vrlo je važno naglasiti da je Ministarstvo prosvjete dio značajne evropske mreže u oblasti karijernog vođenja i savjetovanja, Europass i Euroguidance koji pripadaju Erasmus+ programu Evropske komisije.

U svim navedenim projektima i aktivnostima ogleda se naša posvećenost kreiranju mehanizama koji podstiču održivi razvoj ljudskih resursa i afirmišu društvenu koheziju u smislu unapređenja konkurentnosti i stvaranja fleksibilnog ljudskog kapitala u odnosu na brzinu promjena na tržištu rada.

MINISTAR

Dr Damir ŠEHOVIĆ

